

Valtuustoryhmien ryhmäpuheenvuorot, Tilinpäätös 2022 – Fullmäktigegruppernas gruppanföranden, Bokslutet 2022, 5.6.2023

Kunnanhallituksen puheenjohtaja – Kommunstyrelsens ordförande, Kaj Lindqvist

Tilinpäätös on melkein 15 miljoonaa ylijäämäinen ja tulos näyttää plussaa noin 13,2 miljoonaa. Vuosikate 23,4 miljoonaa kattoi suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset, jotka olivat 10,3 miljoonaa. Kunnan talous oli näin ollen tasapainossa vuonna 2022. Toimintakulut alittuivat 2,2 miljoonalla ja tuotot ylittyivät 3,8 miljoonalla budjetoidusta. Kaikki osastot ovat pysyneet talousarvion raamissa – kiitos siitä.

Talousarviovuoden aikana valtuusto myönsi 3,5 miljoonan lisämäärärahan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle Hus kuntayhtymän ylityksistä. Tuntuu siltä että vanha HUS viimeisenä vuonna on yrittänyt veloittaa kuntia niin paljon kun on ollut mahdollista. Saimme myös valtion korona korvauksia 2,6 miljoonaa.

Verotuloja kertyi 122,2 miljoonaa, siis jonkin verran enemmän kuin oli budjetoitu, noin 0,7 miljoonaa. Valtionosuuksia saimme 19,2 miljoonaa. Maanmyynnistä saadut myyntivoitot olivat viime vuonna peräti 13,7 miljoonaa. Bruttoinvestoinnit olivat noin 18 miljoonaa.

Näiden hyvien lukujen johdosta myös lainakanta ilahduttavasti pienenee ja on yhteensä 107,2 miljoonaa, siis 4803 euroa per asukas verrattuna vuoden 2021 tilinpäätökseen 5900 euroa per asukas.

Tämä tulos on erityisen tervetullut nyt ottaen huomioon kaikki ne haasteet ja vääryydet joita sosiaali- ja terveysuudistuksen rahoitusjärjestelmä tuo Sipoolle tulevana vuosina.

Kunnanhallitus kiittää henkilöstöämme hyvästä työstä.

Kiitokset tarkastuslautakunnan kattavasta ja rakentavasta arviointikertomuksesta. Kunnanhallitus perehtyy huolellisesti esitettyihin suosituksiin ja havaintoihin. Ett stort tack till revisionsnämnden för en uttömmande och uppbyggande utvärderingsberättelse med viktiga iakttagelser och förslag. Kommunstyrelsen kommer grundligt att behandla den och målsättningen är att förbättra vår förvaltning och våra verksamheter.

Av de bindande målen förverkligades 28 st. eller i procent 74. Motsvarande procenttal för år 2021 var 86 procent och för år 2020 var 76 procent. Samtidigt borde förvaltningarna, såsom revisionsnämnden också påpekar, ännu sätta mer vikt vid hur målen utformas och speciellt hur målen mäts. Målsättningen är att utveckla verksamheterna och använda våra resurser för invånarnas bästa.

Kommunstyrelsen riktar ett varmt tack till personalen för ett mycket gott arbete och här tänker jag också på alla de personer som vid årsskiftet har Östra Nylands välfärdsområde som ny arbetsgivare.

Vårt ekonomiska resultat för senaste är mycket bra. Ett överskott på nästan 15 miljoner euro och resultatet är visar ett plus på litet över 13 miljoner euro. Samtliga förvaltningar har hållit sig inom budgetramarna. Verksamhetsutgifterna underskreds med 2,2 miljoner euro och inkomsterna var totalt 3,8 miljoner högre än budgeterat. Glädjande är att tack vare det goda resultatet är lånebördan ca 24 miljoner mindre än föregående bokslut och vi har nu totalt 107 miljoner lån, vilket innebär 4803 euro per invånare för kommunens del och 5526 euro per invånare för koncernens del. Bruttoinvesteringarna var totalt 17,9 miljoner euro, varav Sibbo Vattens andel 5,1 miljoner.

Ett stort tack också till samtliga förtroendevalda - samarbetet har fungerat bra och atmosfären har varit god. Kommuninvånarna ger i allmänhet ett gott betyg för den service som ges. Vi står inför stora utmaningar i framtiden, men vi har också stora möjligheter att tillsammans utveckla vår kommun. Intressant blir konsekvenserna av det nya regeringsprogrammet, t.ex. hur påverkas våra framtida statsandelar?

Kiitän kaikkia luottamushenkilöitä ja kunnan henkilökuntaa viime vuoden toiminnasta. Minusta hyvä henki ja hyvä yhteistyö on tärkeä voimavara. Mielenkiinnolla odotamme uuden hallitusohjelman vaikutuksia esimerkiksi tulevien valtionosuuksien suhteen.

Mikäli olen laskenut oikein, tämä on kuudes tilinpäätöspuhe kunnanhallituksen puheenjohtajan roolissa. Minulla on aina ollut unelma – että saisin joskus – tai ainakin kerran esittää tilinpäätöksen – missä tulos ylittää budjetin selvästi – missä ei ole ollenkaan ylityksiä – missä kaikki tavoitteet pääpiirteittäin on saavutettu. Voin sanoa, että tämä unelma oikeastaan nyt on toteutunut.

Kiitos – Tack!

Svenska folkpartiets fullmäktigegrupps gruppanförande – Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro, Micaela Röman

Ordförande, bästa fullmäktige och kommuninvånare.

Jag vill gärna inleda genom att tacka revisionsnämnden för ett gott och noggrant arbete, för er vilja att hålla oss beslutsfattare och tjänstemän uppdaterade i fråga om hur den här kommunen leds och sköts.

Haluan, myös edustamani ryhmän puolesta, todeta, että mitattuna euroissa meillä menee todella hyvin, ainakin viime vuonna meni. Kiitos hyvästä eurotuloksesta kaikille tähän myötävaikuttaneille. Menneisyydestä voi oppia paljon, mutta päätöksiä tulee tehdä tulevaisuutta ajatellen ja olen ehkä pahanilmanlintu ja ilonpilaaja, kun joudun toteamaan, että hyvän tuloksen jälkeen ne haasteet vasta alkavat.

Det finska uttrycket "moni kakku päältä kaunis" är något som beskriver vår situation rätt väl. För bakom det positiva resultatet från i fjol, är det många saker som fått växa till sig och svälla till problem som vi har framför oss - problem som kommer att äta på både vårt monetära och mentala kapital. Många av problemen är sådana som också vi beslutsfattare påtalat otaliga gånger.

Tarkastuslautakunnan kertomusta luettaessa, törmää moneen asiaan, joihin me päätöksentekijätkin olemme pyrkineet päätöksillämme puuttua. Sipoon kasvaessa olemme jo vuosia sitten todenneet, että kunnan voimat eivät riitä vastaamaan niihin haasteisiin, joita kasvu on jo tuonut mukanaan. Oli kyse sitten sosiaali- ja terveyspalveluista, sivistyksestä tai jostain muusta toiminnosta. Sotesta emme enää vastaa, mutta vaikka sote niin sanotusti lähti, suurin osa haasteista jäi meille.

Huoli lapsista ja nuorista ja heidän voinnistaan on edelleen suuri ja tiedämme, että vaikka hyvinvointialue pahoinvoivista vastaavatkin, niin pahoinvoinnin sivuvaikutukset ja -kustannukset tulevat maksamaan myös meille paljon. Olemme sekä valiokunnissa että valtuustossa pyrkineet tekemään päätöksiä, jotka toisivat tähän ilmiöön parannusta - päätöksiä, jotka ovat koskeneet rahaa, tiloja ja toimia kouluissa - tilanne on edelleen huono ja pelko on, että kesä ja pitkä kesäloma aiheuttaa lisää rauhattomuutta. Perheissä, joissa on haasteita, vaarana on, että koko perhe sairastuu, josta voi koitua meille vielä lisäkustannuksia esimerkiksi työttömyyden muodossa.

Alltid då vi säger att många barn och unga mår dåligt, är det viktigt att komma ihåg att många också mår väldigt bra. Vår strävan med att lyfta illamåendet är inte att förvärpa situationen, målet är att fler ska må så bra som möjligt. Det samma gäller kommunens personal, att säga att den mår bra är tyvärr också det en överdrift. Sjukfrånvaron ökade med 3.894 dagar, vilket är en ökning på nästan fyra arbetsdagar per kommunalt anställd i Sibbo - mätt i pengar innebär den här ökningen kostnad på drygt två miljoner euro - och då bör vi ta i beaktande att den personal som varit frisk nog att jobba, den är sedan tidigare i oerhört pressad situation.

Det är klart att bland annat coronan fortsatt sätter sina spår, men jag är också orolig för att vi i för lättvindigt använder de senaste årens utmaningar som förklaring till en stor del av våra utmaningar. Lika lite som vi ska skylla på yttre omständigheter, lika mycket ska vi fokusera på ett bättre ledarskap, konkreta handlingar och ett modigt och genomskinligt beslutsfattande samt en utveckling av det idag lite flytande "hyte-området".

Meidän, virkahenkilöiden ja päätöksentekijöiden, tulee ihan oikeasti ryhtyä toimeen jotta saadaan näiden

hyvien lukujen taustalla olevat ongelmat kuntoon. Ennen tätäkin kokousta on käyty keskustelua siitä, että päätöksiä puristetaan meistä järjettömillä aikatauluilla ja liian täyteen ahdetuilla asialistoilla, virkahenkilöitä kiinnostavia asioita liian tiukalla aikataululla ja meitä päätöksentekijöitä kiinnostavia asioita saa odottaa vaikka kuinka kauan. Olenkin tänään ryhmien puheenjohtajille ehdottanut, että syyskausi alkaisi sillä, että katsomme uudestaan, miten ja minkälaisilla aikatauluilla päätöksiä teemme.

Och de här, måhända trista orden bara för att påminna om det som är vår huvuduppgift - att bidra till att kommuninvånarna kan leva ett gott liv i en kommun där de kan lita på att vi fattar beslut med deras bästa för våra ögon. Tillsammans kan vi göra det och jag och SFP-gruppen vill passa på att tacka er, fullmäktigekolleger, tjänstepersoner, personal och invånare för samarbetet hittills. Med dessa ord vill jag önska er alla en fin sommar.

Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro – Samlingspartiets fullmäktigegrupps gruppanförande, Tuomas Alaterä

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, viranhaltijat sekä kuntalaiset,

tarkastuslautakunnan arviointiraportissa todetaan, että kunnan taloudellinen tulos oli vahva ja ylitti odotukset. Myös velkamäärä väheni. Positiivinen taloudellinen tulos oli iloinen yllätys ja antaa tilaa hengittää lähivuosia kohti mentäessä. Samalla se antaa kuvaa siitä, missä meillä kuntana on ollut tulolähteitä; maanmyynnissä ja kaavoituksen kautta uusien asukkaiden verotulojen tuomana. Uusien yritystonttien tarpeeseen onkin vastattava pian, samalla kuin yritysten toimintaedellytysten vahvistamiseen, mutta keskityttävä myös muihin käyttötalouden tasapainottamisen ja tehostamisen toimiin.

Sote-uudistuksen jälkeinen kunta on sivistyspalveluita tuottava organisaatio, jonka tulee tarjota asiakkailleen laadukkaat peruspalvelut niin tilojen kuin ammattitaidon suhteen. Samoin näille asiakkaille – tai voisin kai sanoa suoraan asukkaille – on tarjottava tilaa asua, niin keskuksissa kuin kylissä. Hyvää taloudenpitoon on siis jatkossakin pyrittävä, sillä muuten kykymme tuottaa noita koulutuksen ja hyvinvoinnin palveluja asukkaille ei voi toteutua.

Sitten katsotaan hieman taaksepäin. Erityisesti loppuvuotta 2022 leimasi tiukka aikataulu ja kiire soteasioiden siirrossa ja oman kunnan viranhaltijaorganisaation uudistuksen aloittamisessa. Sote siirtyi, toiminnassa on vielä haasteita. Oman kunnan organisaatio syntyi, mutta säätöä olemme jatkaneet tänäkin vuonna, kuten toki tarkoitus olikin. Jälkiviisaasti voi silti sanoa, että hieman enemmän suunnittelu-aikaa olisi pitänyt ottaa tai saada sitä tehokkaammin käytettyä oman kunnan toimintojen kehittämiseen, jotta organisaatio, sen johtavat virat ja toimintasäännöt olisi saatu voimaan koordinoitummin ja keskitetymin. Mutta toisaalta, kukapa olisi vielä reilu vuosi sitten tiennyt tai voinut edes arvata, että tänä vuonna käsittelimme seurausvaikutuksineen koronaa, sotaa Ukrainassa ja sote-uudistusta ja näitä kaikkia yhtä aikaa. Kun yhdessäkin olisi jo tarpeeksi.

Edellinen ei suoraan ole menneen vuoden asioita, mutta kun lukee tarkastuslautakunnan raporttia, huomaa, että siinä kiinnitetään monessa kohdin huomiota henkilökunnan jaksamiseen, sairauspoissaoloihin, henkilöresurssien määrään ja rekrytointihaasteisiin. Samalla ovat mielenterveyden haasteet sekä nuorten ja lapsiperheiden tuen tarve ja aivan tavallisten päivähoitopaikkojenkin tarve lisääntyneet. Vaarana on, että ilman huomattavaa huomiota näihin kysymyksiin, johtamisen, hyvinvoinnin ja peruspalveluiden sekä kehittämisen tarpeet ja niihin vastaamiseen tarvittavat kädet ja aivot määrä eivät riitä, eivät kohtaa.

Kehittämistehtävät ja haasteet eivät siis ole vähentymään päin. Samalla on pidettävä huoli, että kuntalaisille ja meille päättäjille pysyy yllä, tai jos ei ole, niin syntyy luottamus siihen, että kunnan toiminnassa hyvä hallintotapa ja läpinäkyvyys ovat johtavat periaatteet.

Kesän aurinko antakoon hetken aikaa ladata akkuja. Sitten tämän vihreän virran ja valon voimalla rakentakaamme taas parempaa Sipoota. Kiitos yhteistyöstä niin viranhaltijoille ja teille luottamushenkilöille ja kaikille muillekin, jotka tämän päätöksenteon piirissä pyörivät. Kiitos.

**Perussuomalaisten valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro – Sannfinländarnas fullmäktigegruppen
gruppanförande, Jari Malm**

Arvoisa puheenjohtaja – hyvät valtuutetut sekä viranhaltijat.

Aluksi kiitokset Tarkastuslautakunnalle hyvästä raportista.

Vuoden 2022 Sipoon kunnan kokonaistalous on toteutunut huomattavastikin ennusteita paremmin. Tilannetta autoivat paitsi korona-avustukset sekä myös merkittävästi yritystonttien myynti. Kuntaliiton esittämän tilaston mukaan Manner-Suomen kuntien tilikauden tuloksissa 2022 keikumme jopa kärkikymmenikön tuntumassa. Samaan aikaan tilikauden tulos näyttää negatiivista 90:llä kunnalla. Olemme myös voineet pienentää velkämäärää asukaskohtaisen lainamäärän jäädessä alle 5000 euron. Keskiarvo 20000-100000 asukkaan kunnissa liikkuu n.3800 € paikkeilla per asukas.

Kunnan omistamien yritystonttien määrä hiipuu ja koko käyttötalouden rakenteen muuttuessa tulevaisuudessa joudumme entistä tarkemmin harkitsemaan investointeja. Korkea velkaantumisaste saattaa vaikuttaa tulevaisuudessa myös edullisten lainaehtojen saamiseen. Epävarmassa maailmantilanteessa koronousupaineet ovat edelleen olemassa ja lainanotossa tarvitaan tarkkaa analysointia. Lähitulevaisuuden talouden muuttujat ovat erityisen vaikeasti ennustettavissa. SOTE-palveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle leikkaa huomattavasti kunnan verotuloja ja valtionosuuksia. Yli 12 prosenttiyksikön leikkaus kuntaverosta on merkittävä.

Viime vuonna muuttovoitto jäi kunnassamme huomattavasti strategian tavoitteesta. Hyvän yritystonttimyyntiin osalta olisi myös tärkeitä huomioida jo toteutuneiden ja lähitulevaisuudessa konkretisoituvien kauppojen tuovan myös merkittävän määrän työntekijöitä alueellemme. Tämän kyseessä olevan henkilökuntaryhmän me haluamme liittyvän kuntamme kasvavaan asukas yhteisöön. Kun kehyskuntiin hakeutuu merkittävässä määrin juuri perhekuntia tulee kiinnittää erityisesti huomiota varhaiskasvatuksen ja koululaitoksen toimivuuteen. Tämä vaatii tarkoin optimoitua varhaiskasvatusyksiköiden sekä oppilaitosten perustamista ja ylläpitoa.

Päätöksenteon tueksi saanemme tuloksia piakkoin valmistuvasta palveluverkkoselvityksestä. Samoin liikenneyhteyksien tulee olla joustavia ja toimivia. Kunnan kasvupyrkimyksissä riittävä asuntotuotanto maaseutumaisen identiteettimme säilyttäen on mielestämme avaintekijä. Kompromisseja on kuitenkin tehtävä kasvun tueksi. Esimerkkinä NG8, jonka kaavoitusmallissa on nyt saavutettu riittävä asukasmäärä kuitenkin unohtamatta luonnossa liikkumisen edellytyksiä.

Tarkastuslautakunta huomioi raportissaan nuorten mielenterveysongelmien lisääntymisen. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen laskelmien mukaan yksi syrjäytynyt nuori tulee maksamaan julkiselle taloudelle jopa 1,2 miljoonaa euroa. Laskentatavasta riippuen osa kustannuksista jakautuu myös kunnan osalle. Kylmän talouslaskelman sijaan päättäjien tulisi tarkastella ensisijaisesti vaikuttavuuksia. Avaintekijä nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi on osallistaminen. Erityisesti pandemian jälkihöyryissä moni nuori on voinut tuntea jääneensä riittävän vertaisryhmän tai sosiaalisen verkoston ulkopuolelle. Etelä-Sipooseen on perusteilla kaikille nuorille suunnattu Nopee Garage-hanke, jonka vetovastuussa on toiminut kokeneita nuorisotyön ammattilaisia. Toiminnan ydinajatuksena on tarjota peruspalveluiden lisäksi monipuolisesti erilaisia harrastusmahdollisuuksia. Tällainen toiminta edistää juurikin koko kuntayhteisön etua, helpottaa perheiden

kuormitusta sekä antaa nuorelle mahdollisuuksia vaikuttaa oman elämänsä kulkuun. Kannatamme vahvasti tämäntyyppisen toiminnan tukemista ja rahoitusta.

On huomioitava, että tilinpäätöksessä on mainittu Hyvinvointiin ja terveystyöhön kohdistettava uudenlainen valtionosuus, jonka suuruus määräytyy hyvinvoinnin edistämistyön kautta. Edellä mainittu nuorisotyö voisi olla erinomaisena osana edistämistyötä.

Vihreän valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro – Gröna fullmäktigegruppens gruppanförande, Sini-Pilvi Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja, valtuustokollegat ja muut kuulijat,

Sipoolla menee vielä hyvin, mutta muutos taloudessa alkaa näkyä. Inflaatio leikkaa ostovoimaa, korot nousevat, julkinen talous heikentyy. Vuonna 2022 Sipoon taloustilannetta helpottavat hyvät maanmyynitulot ja ennakoitua paremmat verotulot – siitä kiitos kehitys- ja kaavoituskeskukselle sekä sipolaisille ahkerille veronmaksajille! Taloudellinen tuloksemme oli siis hyvä, mutta esimerkiksi toimintakulut per asukas eivät kuitenkaan laskeneet, vaikka se on ollut meidän yhteisenä strategisena tavoitteenamme. Syy on todennäköisesti korona, mutta jos trendi jatkuu, olemme pohdinnan edessä. Täytyy siis olla tarkkana ja analysoida talouslukuja jatkuvatoimisella suurennuslasilla.

Vuoden 2022 toimintakertomuksesta nousee esiin tarve vaalia henkilöstön osaamista, motivaatiota ja hyvinvointia. Työntekijät ovat kunnan tärkein voimavara. Siksi joka ikisen hyvinvoinnista huolehtiminen on olennaista. Vaikka eläköityminen selittää osan henkilöstön vaihtuvuudesta, mukana on myös muita tekijöitä. Henkilöstön vaihtuvuus ja rekrytointien määrät ovat jatkuneet suurena. Tämä kuormittaa työntekijöitä ja koko organisaatiota. Meidän tuleekin panostaa jatkuvasti hyvään johtamiseen, henkilöstön oikeudenmukaisuuden kokemukseen sekä tarjota joustavuutta ja kehittymisen mahdollisuuksia työntekijöille. Siitä saattaa olla nähtävissä positiivinen signaali henkilöstökyselyssä, jonka tulos oli hieman parantunut.

Haluamme nostaa yksityiskohtana esiin sen, että tarkastuskertomuksen mukaan vuonna 2022 Sipoon kouluissa on ollut huomattavia rekrytointiongelmia ja opettajien vaihtuvuus on ollut suurta. Oppilaanohjaukseen sekä erityisopetukseen tarvittaisiin lisäresursseja, ja pulaa on lisäksi monista aineenopettajista. Meille sanotaan suoraan myös se, että koulutettujen opettajien määrä ala-asteella on huolestuttavan alhainen. Koulutuspalvelujen taso luo vetoja pitovoimaa tulevaisuuden Sipoolle. Päättäjinä meidän tehtävämme on pitää huoli siitä, että hälytysmerkkeihin oikeasti reagoidaan ja varmistetaan kaikille Sipon lapsille ja nuorille sekä yhdenvertainen että laadukas koulupolku.

Sivistyspuolella tehtiin viime vuonna paluuta normaaliin koronan jälkeen. Poikkeukselliset opetusjärjestelyt jäivät taakse ja kouluissa on pystytty keskittymään yhteisöllisyyden vahvistamiseen. Henkilöstön ja oppilaiden runsaat sairauspoissaolomäärät kuitenkin kertovat, että korona ja sairastelu haastaa edelleen kunnan yksiköiden toimintaa ja haasteita on ollut muun muassa sijaisjärjestelyissä. Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta kehottaa vahvistamaan kunnan kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaa ja monipuolistamaan nuorille suunnattavaa vapaa-ajan toimintaa. Vihreä ryhmä yhtyy tässä kohdin täysin tarkastuslautakunnan näkemykseen. Olemme kaikki saaneet ja kuulleet viestiä lasten- ja nuorten häiriökäyttäytymisestä ja ilkeiden lisääntymisestä. Me valtuutetut voimme vaikuttaa asiaan osoittamalla riittävästi resursseja lasten- ja nuorten parissa tehtävään ennaltaehkäisevään työhön.

Vuosi 2022 oli viimeinen kun kunta vastasi sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä. Hyvinvointialueen aloituksen valmistelu ja epävarmuus tulevasta kuormitti viime vuonna erityisesti kunnan sote-puolen henkilöstöä. Hyvinvointialueilta ja kunnilta edellytetään tiivistä yhteistyötä. Toimivien yhteistyömuotojen löytäminen on tärkeää, jotta terveyden edistämisen työ kunnassa toteutuu. Kuten arviointikertomuksessakin todetaan hyvinvointityön ja -tekojen kirkastaminen on Sipoossa tarpeen. Viime vuoden aikana aloitetussa

kunnan organisaation muutostyössä tämä on ilahduttavasti otettu huomioon ja Sipoossa saatiin hyvinvointityötä tekemään ja jatkamaan hyvinvointijaosto ja hyvinvointikoordinaattori.

Sipoo on kasvanut viime vuosina reippaasti, mutta vuonna 2022 kuntamme kasvoi vain 123 asukkaalla. Kyseessä on kuitenkin poikkeusvuosi ja kasvumme jatkuu parempana tulevina vuosina. Me vihreät toivomme kasvun emmekä jarruttelun ja näivettämisen politiikkaa, jotta kuntalaisten palvelut paranevat. Kasvu tulee keskittää keskustoihin ja kyliin, joihin tulee saada toimiva joukkoliikenne. Kun asutusta keskitetään järkevästi, pystytään myös säästämään enemmän kuntalaisille tärkeitä viheralueita. Myöhemmin tänään voimme päätöksillämme vaikuttaa tähän, kun päätämme useammasta kaavahankkeesta.

Tuore toteuttamamme organisaatiomuutos tukee hyvin Sipoon kasvua. Kaavoituksen, teknisen osaston ja rakennusluvituksen yhteistyömahdollisuudet ovat paremmat uudessa organisaatiomallissa. Muutos on tervetullut, sillä se osaltaan varmistaa kokonaisvaltaisen yhdyskuntakehityksen suunnittelun ja toteutuksen parempaa onnistumista.

Rakentamisen luvituksen jouduttamiseen on vuonna 2022 satsattu ostamalla palvelua ulkopuolelta, kun ruuhkautunutta lupavalmistelua on nopeutettu konsulttien avulla. Lupavalmistelua ja lupien myöntämismahdollisuuksia säätelevät kunnan toimintakertomuksessakin mainitut maankäyttö- ja rakennuslaki, kunnan rakennusjärjestys, Suomen rakentamismääräyskokoelma, ympäristöministeriön asetukset sekä eri asteiset kaavat.

Tuomme tässä kohtaa jälleen esiin huolestamme rakentamisen luvittamisen laillisuudesta Sipoossa. Näyttää siltä, että tietyissä rakentamisen päätöstilanteissa ollaan oltu valmiita tinkimään niin yhdyskuntarakenteen suunnitelmallisuudesta kuin kuntalaisten tasapuolisesta kohtelustakin. Tämän vuoksi olemme esimerkiksi rakennus- ja ympäristövaliokunnassa joutuneet äänestystilanteisiin, kun poliitikot ja virkamiehet eivät ole olleet yhtä mieltä lain tulkinnasta.

Sipoolle ja sipoolaisille ei ole eduksi tapella oikeusasteissa rakentamisen luvista. Tempoileva päätöksenteko ei ole hyvää hallintoa. Ennemminkin toivoisimme uusien ratkaisumallien etsimistä kuin hämmennystä herättäviä oikeustapauksia. Luvan hakijallekin on kurjaa, kun lupa muuttuu negatiivisesta positiiviseksi ja jälleen negatiiviseksi - kuten nyt kävi seitsemän luvan kohdalla. Näihin saimme juuri ratkaisun hallinto-oikeudesta, ja kaikki nuo myönnettyt luvat kaatuivat. On hyvä muistaa, että maankäyttö- ja rakennuslakiin on jo saatu vakiintunut tulkintakäytäntö, sillä laki on ollut voimassa yli 20 vuotta. Laissa luetellut luvanmyöntämisperusteet eivät tuona aikana ole muuttuneet.

Meitä hieman hämmentää tarkastuslautakunnan suositus päättäjien ja viranhaltijoiden yhteisestä työryhmästä, jossa ”sovittaisiin lupakäytäntöjen yhteisistä periaatteista, jotta mahdollistetaan strategian mukaista kasvua Sipoossa”. Luvanmyöntämisen käytännöstähän on jo linjattu valiokunnassa, mutta lainsäädännöllä määrättyjä asioita emme tietenkään millään keskinäisellä sopimuksella voi muuttaa. Ehkä tarkastuslautakunnan suosituksen tarkempi sisältö avautuu, jos tällainen yhteinen työryhmä perustetaan. Toivomme aivan samaa kuin tarkastuslautakunta: että valiokunnan jäsenten sekä lupakäsittelijöiden yhteistyö parani. Sipoon strategian mukaisen kasvun täytyy tapahtua hyvässä yhteistyössä ja lainsäädännön raameissa.

Lopuksi haluamme kiittää vuodesta 2022 loistavia kunnan työntekijöitä. Kiitos, että olette laittaneet itsenne

likoon. Kiitämme myös luottamushenkilöitä hyvästä yhteistyöstä ja vuoropuhelusta. Näillä loppusanoilla on hyvä toivottaa kaikille ihanaa, sopivan lämmintä kesää!

Kiitos!

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro – Socialdemokratiska fullmäktigegruppens gruppanförande, Tapio Virtanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, kuntalaiset, viranhaltijat ja kaikki kunnan työntekijät

Olikohan tässä vaiheessa kukaan vielä todennut, että tilinpäätös 2022 oli taloudellisesti erinomainen? Lyhyesti kuitenkin vielä totean, että kaikki osastot ovat hoitaneet käyttötaloutta erinomaisen huolellisesti ja erityisesti maanmyynnissä on onnistuttu aivan upealla tavalla. Kiitos siitä.

Vuoteen 2022 päättyi myös aikakausi, jolloin kunta vielä vastasi sosiaali- ja terveyspalveluista. Vaikka alkuvuosi 2023 onkin jo menty uuden kunnan supistuneella tehtäväkuvalla on tulevan syksyn talousarviotyössä edelleen luontevaa kiinnittää normaalia enemmän huomiota muuttuneeseen toimintaympäristöön ja hyödyntää käynnistymisen jälkeen saatua kokemusta sekä huomioida uusi organisaatio toimintaa suunniteltaessa.

Haluamme kiittää valmistelua hyvästä aineistosta niin henkilöstöraportin, tilinpäätösten kuin hyvinvointikertomuksen osalta. Lisäksi kiitämme tarkastuslautakuntaa ansiokkaasta työstä ja hyvin laaditusta arviointikertomuksesta.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä haluaa erikseen nostaa esille joitakin tärkeäksi katsomiaan teemoja.

Rekrytoinnit ja työnantajakuva

Valtuustoryhmämme esitti lisäpanostuksia tähän osa-alueeseen viimeisimmässä talousarviokäsittelyssä. Nyt on saatu huomata, että panostuksille on ollut tarvetta. Rekrytointia ja työnantajakuva pitää pystyä edelleen kehittämään. Työntekijäpula on kovaa oikeastaan jokaisella alalla, jonka osaajista kilpailemme. Myös henkilöstön pysyvyyteen tulee panostaa ja henkilöstön riittävyttä tulee kriittisesti tarkastella. Asukasluvun kasvaessa henkilöstön määrä on jo vuosia pysynyt lähes samalla tasolla, eikä tämä välttämättä ole enää sellaisenaan kestävä tie.

Myös sairauspoissaolojen määrään tulee edelleen kiinnittää huomiota. Viime vuoden korkeat poissaolopäivien määrät ovat alkuvuodesta 2023 kääntyneet laskuun ja olemme palanneet kuntakentän normaaliin tasoon. Silti tulee pyrkiä siihen selvästi keskiarvoa matalampaan tasoon, missä runsas viisi vuotta sitten olimme, niiltä osin kuin se työnantajan toimilla on mahdollista.

Varhaiskasvatuksen laatu

Sipoon päiväkotien maine on hyvä ja hoito on laadukasta. Taloudellisissa paineissa meillä ei ole varaa kuitenkaan heikentää sitä. Riittävä mitoitus ja tarvittava erityinen tuki ovat tehokkaita ennaltaehkäiseviä toimia lasten tulevaisuuden kannalta. Työvaatteiden tarjoaminen päiväkotien henkilökunnalle on erinomainen asia ja uskomme sen osaltaan toimivan erottautumistekijänä rekrymarkkinoilla, parantavan työolosuhteita ja toimivan ihan merkittävänä työsuhte-etuna. Ilman varhaiskasvatuksen ammattilaisia emme pysty sipoolaisten lasten palveluita parantamaan.

Kolmannen sektorin toimintaedellytykset

Varhaiskasvatuksen lisäksi Sipoo on tunnettu vireästä yhdistystoiminnasta joka aktivoi ja yhdistää kuntalaisia.

Kunnan tulee olla kaikin tavoin mahdollistaja ja tukija näille toimijoille. Lähes yksinomaan vapaaehtoistyönä tuotettava toiminta tulee olla helppoa. Kunnan tulee tarkastaa prosessinsa ja varmistaa, että toimijat löytävät oikean ihmisen luo ja saavat asiakaslähtöistä palvelua. Aina.

Myös kolmannen sektorin avustuksia tulee tarkastella niiltä osin, kuin avustuksille ei ole selkeitä kriteereitä tai avustuksen muotoja. Tiedämme, että esimerkiksi liikunta-avustukset eivät kohdistu kaikilta osin tasavertaisesti yksilö- ja joukkuelajien, eikä tyttöjen ja poikien kesken.

Lisäksi haluamme vielä nostaa esiin hyvinvointikertomuksen mittariston ja ilmoitusten tärkeyden. Asiat joita mitataan ja raportoidaan vaikuttavat valtionavun suuruuteen ja ne tulee laittaa kuluvana vuonna kaikilta osin kuntoon. Meillä on luotto siihen, että asia otetaan vakavasti.

Kiitokset vielä koko kunnan henkilöstölle vuodesta 2022.

Liike Nyt -valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro – Liike Nyt-fullmäktigegruppens gruppanförande, Rasmus Lindroos

Voimme kaikki iloita siitä, että kuntamme teki hyvän tuloksen edellisellä tilikaudella, mutta haasteet ovatkin tulevaisuudessa.

Yleistä epävarmuutta on ilmassa johtuen korkojen noususta, rakentamisen kustannusten noususta sekä inflaatiosta. Olemme myös tuoreen sote-uudistuksen vuoksi vielä epätietoisia sen aiheuttamista kustannuksista kunnalle.

Kun ajat ovat epävarmoja, ajaa se myös monet rakennuttajat jäädyttämään hankkeitaan ja kun hankkeita lähdetään taas edistämään, niin nämä jäädytetyt hankkeet ovat niitä ensimmäisiä, joihin rakennuttajat tulevat keskittymään. Tuolloin rakennuttajien katse on siis ensimmäisenä kasvukeskusten jäädytetyissä hankkeissa, joihin sijoitetut eurot todennäköisemmin realisoituvat vikkelämmin kassaan kilahtavina euroina.

Kunnan tehtävä on pitää huolta kuntalaisten hyvinvoinnista, laadukkaista palveluista, sekä toimivasta infrasta. Sen tehtävä ei ole toimia riskisijoittajana ja siksi hajauttamiseen sekä ennakoitavuuteen tulisikin kiinnittää erityistä huomiota.

Kunnassamme on kylliksi haasteita, joihin meidän tulisi nyt kiireesti tarttua, jotta kuntamme ehdottomasti kallisarvoisin vetovoimatekijä, sipoolainen identiteetti säilyisi. Lasten ja nuorten hyvinvointiin satsaamiseen tulisi nyt kiinnittää erityistä huomiota. Kouluista kuuluu huolestuttavia viestejä ja nuorten ajanvieron mahdollisuuksiin tulisi kiireesti ryhtyä ideoimaan vaikka lasten sekä nuorten kanssa yhdessä vaihtoehtoisia ratkaisumalleja. Se, että satsaamme täällä jo asuvien asukkaiden huolettomaan elämään, mahdollisuuteen toteuttaa itseään, liikkua luonnossa, rakentaa, yrittää sekä kasvattaa lapsensa ja viettää vanhuuttaan on sitä parasta markkinointia kuntamme kannalta. Sillä varmistamme ettei väestön nettomuuttomäärät jää v. 2022 tasolle, eli 123 henkilöön.

Kiitos kuluneesta valtuustokaudesta kollegoille sekä viranhaltijoille ja oikein hyvää kesää kaikille.

Keskustan valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoro – Centerns fullmäktigegrupps gruppanförande, Monika Hämäläinen

Vuoden 2022 tilinpäätös ja toimintakertomus

Vuosi 2022 oli kunnalle vahva vuosi, joka tekee, että meillä on hyvä ja vahva tilinpäätös. Erikoisen iloinen asia on se, että saatiin lainamäärä/asukas pudotettua edellisestä vuodesta. Kiitos kaikille toimijoille, kunnanhallitukselle, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille hyvästä taloudenpidosta.

Vuoden 2022 arviointikertomus

Kiitämme tarkastuslautakuntaa tarkasta ja monipuolisesta arviointikertomuksesta. Sitovien tavoitteiden keltaiset laatikot kertovat meille mihin pitää keskittyä jatkossa. Arviointikertomuksesta löytyy kaikki tarvittava tieto, jonka avulla pystymme suunnistamaan kohti tulevaa. Tavoitteet, jotka toteutuivat 74 %:sti on ihan hyvä tulos.

Vuoden 2022 henkilöstöraportti

Henkilöstöraportti antaa meille myös tietoa henkilöstön tilasta.

Suuri määrä poissaoloja pistää silmään, mutta saamamme tiedon mukaan se pitkälti johtuu edelleen koronasta, mutta lievemmästä variantista, joka tekee sen, että poissaolot ovat vain muutaman päivän pituisia. Suhteellisen pieni määrä henkilöstöstä tekee etätöitä, joka ehkä pienentää sairauspoissaoloja. Henkilöstön aika suuri vaihtuvuus huolestuttaa, mutta noudattaa ehkä yleistä tilannetta maassamme. Kiitämme henkilöstöpäällikköä ja henkilöstöosastosta annetuista tiedoista.

Hyvinvointikertomus 2021 - 2025

Kiitämme hyvinvointikoordinaattoria hyvinvointikertomuksesta. Kertomus voi ensin tuntua hieman vaikealta lukea, kun olemme tottuneet sen pdf muotoon. Materiaali on nyt siirretty muutamilla muutoksilla FCG:n sähköiseen kuntien hyvinvointikertomukseen.

Tack till alla tjänstemän och förtroendevalda!